

Na podlagi 60. e člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06) je svet Osnovne šole Ljudski vrt dne **xx. xx. 2016** sprejel

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA V OSNOVNI ŠOLI LJUDSKI VRT

1. člen (namen pravil)

Ta pravila natančneje opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, kršitve, postopke in ukrepe v primeru kršitev pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

2. člen (opredelitev pojmov)

- a. Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk v Osnovni šoli Ljudski vrt in ni delavec šole.
- b. Mlajši učenec je učenec, ki še ni dopolnil 14 let.
- c. Starejši učenec je učenec, ki je že dopolnil 14 let.
- d. Učenec s posebnimi potrebami je učenec z odločbo pristojne institucije, s katero so ugotovljene in opredeljene posebne potrebe tega učenca.
- e. Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali z ostalimi akti šole. Kršitve razčlenjujemo s temi pravili na lažje, težje in najtežje.
- f. Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve in konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili.
- g. Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.

3. člen (dolžnosti in odgovornosti učenca)

Dolžnosti učenca so, da:

- a. redno in točno obiskuje pouk ter ostale načrtovane aktivnosti,
- b. izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti,
- c. sodeluje v šolskih aktivnostih,
- d. skrbno prinaša šolske potrebščine,
- e. učencev in delavcev šole ne ovira in moti pri delu,
- f. spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole z upoštevanjem drugačnosti,
- g. se spoštljivo vede do drugih,
- h. v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti drugih učencev ali delavcev šole,
- i. spoštljivo ravna s šolsko lastnino ter lastnino učencev in delavcev šole,
- j. ravna v skladu s pravili šolskega in hišnega reda,
- k. sodeluje pri urejanju šolske okolice in prepoznavnosti šole.

Učenec je odgovoren za dosledno izpolnjevanje svojih dolžnosti in kršitve zakonskih in šolskih predpisov, vključno s temi pravili na območju šole, dejavnostih, ki se izvajajo izven območja šole, in na avtobusnih postajališčih šolskega avtobusa. Mlajši učenec ni kazensko odgovoren za najtežje kršitve. Starejši učenec je kazensko odgovoren za najtežje kršitve. Učenec je odškodninsko odgovoren po splošnih pravilih civilnega prava (obligacijskega zakonika).

4. člen

(načini zagotavljanja varnosti)

Nadzor na šolskem območju je organiziran z dežurstvom učiteljev in drugih delavcev šole. Učenci so dolžni upoštevati navodila nadzornih oseb.

Učencem zagotavljamo varnost:

- a. z doslednim izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu;
- b. z izvajanjem osnovnega preventivnega zdravstvenega programa;
- c. z izvajanjem prometno varnostnega programa, ki obsega:
 - izvajanje učnega programa prometne vzgoje pri rednem pouku,
 - redno osveščanje učencev o doslednem upoštevanju prometnih predpisov pri vključevanju v promet kot pešci, kolesarji ali kot vozači, s poudarkom na odgovornem vedenju,
 - prikaz varnih dohodov do šole s prometno varnostnim načrtom na vhodih v šolo in na podružnici,
 - obveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti pri vzgoji otrok za varno vključevanje v promet,
 - urejanje prometa s prometno signalizacijo na vseh dohodih v šolo, omejitev dostopa vozil do šolske stavbe,
 - drugo;
- d. z nadzorom vhodov v šolo;
- e. z videonadzorom nekaterih šolskih prostorov in okolice šole;
- f. z dežurno službo učencev v času pouka v avlah šole in z dežurstvom učiteljev;
- g. z oblikovanjem oddelkov in skupin učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi in z zagotavljanjem ustreznega števila spremljevalcev v različnih dejavnostih, v skladu z veljavnimi normativi in standardi in navodili za izvajanje učnih načrtov;
- h. z varovanjem šolskih objektov matične in podružnične šole z alarmnim sistemom, povezanim z varnostno službo ter njihovimi dnevnimi in nočnimi obhodi;

Naloge dežurnih učencev

Dežurstvo učencev je organizirano na matični šoli v obeh avlah. Opravljajo ga učenci in učenke 5.–9. razreda, ki morajo upoštevati navodila za dežurne učence. Razpored dežurstva določijo razredniki. Dežurni učenci morajo nadoknaditi zamujeno učno snov.

Naloge dežurnih učiteljev

Učitelji dežurajo na določenih mestih po določenem razporedu. Tako zagotavljajo red in disciplino na hodnikih, v jedilnicah, straniščih, učilnicah in v avlah.

Naloge rediteljev

Vsak teden sta v oddelku dva učenca reditelja. Njuna naloga je, da:

- a. ob pričetku ure javita učiteljem odsotnost učencev;
- b. po vsaki učni uri očistita tablo in uredita učilnico;
- c. prineseta malico, po malici pospravita za sošolci in skrbita za ločevanje odpadkov;
- d. obvestita pomočnika ravnatelja ali vodjo podružnice, če učitelja več kot 10 minut po zvonjenju ni k pouku.

5. člen
(pravila obnašanja in ravnanja)

Obnašanje med poukom

- a. Pouk poteka pod vodstvom učiteljev ali drugih strokovnih delavcev. Učenci so pri pouku prisotni, sedijo na svojih mestih, pripravijo potrebne pripomočke, poslušajo razlago, upoštevajo navodila in opozorila učiteljev ter po končani uri za seboj pospravijo. Iz učilnice odidejo, ko jim učitelj to dovoli.
- b. Učenec, ki zamudi pouk, takoj odide v učilnico in se opraviči učitelju, dela pa ne moti.
- c. Med poukom ni dovoljeno žvečiti.
- d. Učenci upoštevajo navodila učiteljev o pravilih v posamezni učilnici ali drugem prostoru oziroma o načinih ravnanja s posameznimi predmeti.

Oblačila in obutev

- a. Učenci si v avlah sezujejo čevlje in se preobujejo. Nošenje zunanjih obuval je v šoli prepovedano. Čevlje in vrhnja oblačila puščajo v garderobnih omaricah. Učenci skrbijo za urejenost garderobnih omaric.
- b. Pri pouku športa so učenci oblečeni v športna oblačila in obuti v športne copate.
- c. Na športnih dnevih, ekskurzijah in drugih oblikah šolskih dejavnosti izven prostorov šole morajo biti učenci oblečeni in obuti v skladu z navodili učiteljev.

Mobilni telefoni in druge elektronske naprave

- a. V času šolskih in obšolskih dejavnosti je uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav prepovedana, razen če je potrebna za zagotavljanje varnosti ali zdravja učenca. Učenci, ki prinašajo elektronske naprave v šolo, so za njih odgovorni sami.
- b. Uporaba mobilnih telefonov ali drugih elektronskih naprav je dovoljena za potrebe pouka le z dovoljenjem učitelja.
- c. V nujnih primerih lahko učenci uporabijo telefon v tajništvu šole.
- d. Zvočno in slikovno snemanje in fotografiranje učencev in delavcev šole ni dovoljeno, razen za potrebe pouka z dovoljenjem učitelja.

Čakanje na pouk

- a. Učenci ob zvonjenju počakajo učitelje v učilnicah, razen kadar je določeno drugače.

Gibanje po šoli

- a. Učenci gredo v učilnice 10 minut pred pričetkom pouka, razen tistih, ki so vključeni v jutranje varstvo.
- b. Pred poukom gibanje po šoli ni dovoljeno, razen v primerih organiziranih dejavnostih in zadrževanja v šolski knjižnici. Po pouku učenci zapustijo šolo.
- c. Šola organizira varstvo učencev, ki imajo v urnikih proste ure. Učenci morajo biti med prosto uro v učilnici, namenjeni varstvu čakajočih, in upoštevati navodila nadzornega strokovnega delavca.
- d. Prvošolce starši pospremito do avle. Učenci iz podaljšanega bivanja odhajajo domov v spremstvu ali sami (od 2. razreda naprej). Oseba, ki pride po otroka, počaka nanj pred učilnico.
- e. V jedilnico vstopajo učenci v času zajtrka, malice in kosila.
- f. V telovadnico vstopajo učenci ob prisotnosti učitelja. Nanj počakajo v garderobah.
- g. V dopoldanskem času učenci ne zapuščajo šole, razen za potrebe pouka pod vodstvom učitelja ali drugega strokovnega delavca.

Prehrana

- a. Hrano (malico in kosilo) uživajo učenci v jedilnici oziroma v učilnici (oddelek podaljšanega bivanja). Upoštevati morajo kulturo prehranjevanja. Po jedi pospravijo za seboj.
- b. Torbe učenci zložijo na dogovorjenih mestih.

Skrb za lastnino in urejenost šole

- a. Za svoje stvari skrbijo in odgovarjajo učenci sami.
- b. V šolskih in drugih prostorih, kjer se odvijajo šolske in obšolske dejavnosti, učenci spoštujejo šolsko in tujo lastnino.
- c. Če učenci opazijo poškodbe na šolski opremi ali drugih pripomočkih, o tem obvestijo učitelje.
- d. Učenci ne smejo namenoma povzročiti škode na šolskem inventarju.
- e. Pomočnik ravnatelja hrani originale ključev garderobnih omaric. Če učenec izgubi ključ svoje omarice, na svoje stroške izdelava novega. Original vrne pomočniku ravnatelja.

Skrb za čistočo

V šolskih prostorih in v sanitarijah učenci skrbijo za čistočo, varčnost s papirjem in vodo ter se v njih ne zadržujejo po nepotrebnem.

Prepovedi in omejitve za učence

Na območju šolskega prostora je prepovedano:

- a. kajenje in uživanje mamil ali drugih prepovedanih substanc;
- b. prinašanje in uživanje alkoholnih pijač, energetskih napitkov, kave in brezalkoholnih različic alkoholnih pijač;
- c. prinašanje in uporaba vseh pirotehničnih in drugih sredstev ali predmetov, ki lahko ogrožajo zdravje ali življenje;
- d. vsako fizično in psihično nasilje nad učenci in delavci šole;
- e. namerno uničevanje šolske lastnine ali lastnine drugih učencev in delavcev šole;
- f. neupravičeno zapuščanje šolskih prostorov v času poteka vzgojno-izobraževalnega procesa, med odmori in v prostih urah;
- g. vstopanje v šolo z rolerji, skiroji, rolkami ipd.;
- h. nedovoljeno fotografiranje in snemanje;
- i. vsa ostala dejanja, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot kazniva.

Prevzemanje učencev iz šole v prvi triadi

Starši so dolžni v pisni obliki sporočiti šoli seznam vseh oseb, ki lahko prevzamejo učenca iz šole. Šola so dolžni seznaniti tudi z omejitvami, kot je prepoved približevanja učencu. Kadar učitelj dvomi, da je oseba, ki želi otroka prevzeti, do tega res upravičena, pri starših preveri upravičenost osebe do prevzema otroka. Šola ne sme izročiti učenca osebi, ki kaže vidne znake opitosti ali vpliva nedovoljenih snovi. Šola pokliče drugega starša (če ta ne obstaja, pokliče zakonitega zastopnika otroka), ki mora organizirati varno spremstvo učenca.

Obnašanje na avtobusnih postajališčih in šolskem avtobusu

- a. Letno avtobusno vozovnico morajo učenci imeti pri sebi med vsako vožnjo s šolskim avtobusom
- b. Čakanje na postajališčih šolskega avtobusa:
 - Učenci skupaj s starši izberejo najvarnejšo pot na postajališče.
 - Na avtobusno postajališče pridejo vsaj 5 minut pred prihodom avtobusa.
 - Ko pripelje avtobus, počakajo, da se avtobus ustavi, da voznik odpre vrata in dovoli vstop.
 - Pred vstopanjem na avtobus se postavijo v kolono.
 - Na postajališčih pazijo na lastno in tujo varnost.
- c. Obnašanje na avtobusu:
 - Učenci upoštevajo voznikova navodila.
 - Vozniku pokažejo letno avtobusno karto.
 - Med vožnjo so pripeti z varnostnim pasom in vedno obrnjeni v smeri vožnje.
 - Med vožnjo ne motijo voznika.
 - Skrbijo za lastno in tujo varnost in se spoštljivo vedejo.
 - Med vožnjo ne uživajo hrane in pijače.

6. člen (kršitve)

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Kršitve delimo na lažje, težje in najtežje. Pri razvrščanju kršitev si pomagamo s prilogo A tega pravilnika.

7. člen (postopki in ukrepi v primeru kršitev)

V primeru ugotovljenih kršitev iz 6. člena teh pravil šola sproži ustrezne postopke in ustrezno ukrepa proti kršitelju. Pri tem mora dosledno upoštevati naslednja načela:

- a. Učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice.
- b. Spore je potrebno reševati na miren način.
- c. Načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki vodi do najmilejšega predvidenega ukrepa glede na težo kršitve. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo.
- d. Kršitev mora biti ugotovljena brez razumnega dvoma. V nasprotnem primeru šola proti kršitelju ne sme ukrepati.
- e. Načelo sorazmernosti: izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitev.
- f. Načelo individualizacije: pri izbiri postopka in izreku vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati vse subjektivne in objektivne okoliščine primera.
- g. Načelo kontradiktornosti: kršitelju je potrebno omogočiti izjavo o kršitvenem dejanju ali dogodku in o izjavah nasprotne strani.
- h. Proti kršitelju se v isti zadevi lahko ukrepa samo enkrat.
- i. Privilegij zoper samoobtožbo: šola od kršitelja ne sme pridobiti priznanja krivde ali kakršnihkoli izjav o kršitvi na nezakonit način.

Pri izbiri postopkov in vzgojnih ukrepov si pomagamo s prilogo A teh pravil. Pri tem je potrebno upoštevati, da je za učence s posebnimi potrebami, ki so opredeljeni kot učenci s čustvenimi in vedenjskimi težavami, nujna vključitev tričlanske komisije, ki presodi o ustreznosti postopka za izrek vzgojnega ukrepa in izbiri vzgojnega ukrepa. Kadar je tričlanska komisija v dvomu o ustreznosti postopka ali vzgojnega ukrepa, mora pridobiti mnenje ustreznega strokovnjaka.

V primeru kršitev, pri katerih je bila povzročena škoda, je potrebno upoštevati starost kršitelja:

- Za namerno povzročeno škodo odgovarjajo starši ali skrbniki učenca.
- Mladoletnik z dopolnjenimi štirinajstimi leti odgovarja po splošnih pravilih o odgovornosti za škodo.

Mlajši učenci za najtežje kršitve kazensko ne odgovarjajo. Ko učenec dopolni 14 let starosti, se njegova kršitev presoja tudi z vidika mladoletnikove kazenske odgovornosti.

8. člen (tričlanska komisija)

Tričlanska komisija obravnava težje kršitve, za katere je v prilogi A teh pravil predviden postopek pred tričlansko komisijo. Naloga tričlanske komisije je tudi opredeljevanje kršitev, ki v prilogi A teh pravil niso navedene, in predlaganje postopkov in ukrepov, ki so sicer v prilogi A teh pravil predvideni, vendar bi bili zaradi osebnih ali drugih okoliščin v konkretni zadevi neprimerni. Tričlanska komisija predlaga postopek in možne ukrepe za obravnavo teh kršitev.

Tričlansko komisijo skliče ravnatelj za vsak primer posebej (ad hoc).

9. člen
(organiziranost učencev)

Oddelčna skupnost

V osnovni šoli se učenci organizirajo v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka.

Učenci oddelčne skupnosti izberejo dva predstavnika oddelka v skupnost učencev šole.

Skupnost učencev šole

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole, ki sprejme letni program dela. Skupnost učencev ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole.

Šolski parlament

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Število predstavnikov je toliko, kolikor je oddelkov na šoli. Sklicatelj šolskega parlamenta je mentor skupnosti učencev šole. Pobudo za sklic šolskega parlamenta lahko poda tudi predstavnik oddelčne skupnosti ali ravnatelj. Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno.

10. člen
(opravičevanje odsotnosti)

Pouk je določen z urnikom. K uram prihajajo učenci in učitelji točno. V primeru zamude so se učenci dolžni opravičiti in navesti vzrok. Neopravičeno uro dobijo tudi učenci, ki so neopravičeno zamudili k pouku ali med poukom oz. organizirano dejavnostjo zapustili prostor brez dovoljenja učitelja.

Vsak izostanek svojega otroka morajo starši opravičiti v roku petih delovnih dni po prihodu učenca v šolo. Izostanek do 5 delovnih dni opravičijo starši, daljšega pa zdravnik.

Koriščenje prostih dni so starši dolžni najaviti najmanj 3 dni pred izostankom. Napovedano odsotnost nad tri dni mora dovoliti ravnatelj.

Izreden odhod iz šole (slabo počutje, zdravniški pregledi, druge obveznosti ...) je dovoljen le z vednostjo razrednika oziroma učitelja, ki v razredu poučuje v času odhoda, in to v spremstvu staršev ali skrbnikov učenca.

11. člen
(sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev)

Sistematski pregledi in cepljenje

Splošni sistematski pregledi se izvajajo v 1., 3., 6. in 8. razredu. V 9. razredu se spremlja podatke, ki se uporabljajo pri karierni orientaciji.

Zobozdravstvene storitve

Program zobozdravstvene vzgoje je namenjen pravilnemu in rednemu čiščenju zob.

Dolžnost seznanitve

Starši so dolžni obvestiti šolo o zdravstvenem stanju učenca in posebnih zahtevah za ohranjanje njegovega zdravja, kadar je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva učenca v času pouka in dejavnosti izven prostorov šole.

12. člen (veljavnost pravil in izjava o seznanitvi)

Pravila šolskega reda začnejo veljati po sprejetju na Svetu šole. Z njimi se seznanijo vsi zaposleni delavci, učenci šole in njihovi starši.